

Adi Ortaklığın Faaliyeti Dışındaki Şahsi Faaliyet Dolayısıyla Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti ve Vergilendirme Uygulamasından Yararlanılıp Yararlanılamayacağı Hak.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84974990-130[KDV.2/İ/38-2020/3]-115110
Tarih	09.03.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları KDV ve ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : 84974990-130[KDV.2/İ/38-2020/3]-115110

09.03.2023

Konu : Adi Ortaklığın Faaliyeti Dışındaki Şahsi Faaliyet Dolayısıyla Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti ve Vergilendirme Uygulamasından Yararlanılıp Yararlanılamayacağı Hak.

İlgi : .../.../2020 evrak kayıt tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, "... Adi Ortaklığı" unvanı altında yüzde elli pay sahibi olarak "Halk Otobüsü ile Yapılan Şehir İçi Yolcu Taşımacılığı" faaliyetini yürütmekte olduğunuz ve bu faaliyet dolayısıyla hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından faydalandığınız, bu işin haricinde şahsi olarak "Minibüs ve Dolmuş ile Yapılan Şehir İçi Yolcu Taşımacılığı" faaliyeti ile de iştigal etmek istediğiniz belirtilerek, dolmuş işletmeciliği faaliyetine başlamanız halinde, özel halk otobüsü işletmeciliği faaliyetinizin hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından yararlanmaya devam edip etmeyeceği ile şahsi olarak yapacağınız dolmuş işletmeciliği faaliyeti nedeniyle özel halk otobüsünden elde ettiğiniz kazançların gelir vergisi ve katma değer vergisi yönünden vergilendirilmesinde nasıl bir yol izleneceği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti" başlıklı 113 üncü maddesinde;

"Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden mükelleflerin talep etmeleri hâlinde söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri gayrisafi hasılatlarının (25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 38 inci maddesi kapsamında hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükellefler için hesapladıkları katma değer vergisi dâhil tutarın) %10'u bu faaliyetlerine ilişkin vergiye tabi kazanç olarak esas alınır. Vergiye tabi kazancın bu suretle tespitinde ilgili faaliyete ilişkin giderler dikkate alınmaz ve bu kazançta herhangi bir indirim veya istisna uygulanmaz.

Kazançları birinci fıkra kapsamında tespit edilenlerin;

a) Bu faaliyetlerine ilişkin gider veya maliyetleri, vergiye tabi diğer kazanç veya iratlarının tespitinde dikkate alınmaz.

b) Bu kazançları dışındaki beyana tabi diğer kazanç veya iratları hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

c) İki yıl geçmedikçe bu usulden çıkmaları mümkün değildir.

4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkrası hükümleri uyarınca bir takvim yılı içinde iki kez ceza kesilen mükellefler, cezanın kesildiği ve takip eden iki takvim yılına ait kazançları için bu madde hükümlerinden yararlanamaz.

..."

hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 309 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin;

- "Uygulamadan yararlanabilecek mükellefler ve faydalanma şartları" başlıklı 3 üncü maddesinde, "(1) *Hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden gelir (kazançları basit usulde tespit edilenler dâhil) veya kurumlar vergisi mükelleflerinden bu hususta talepte bulunanlar yararlanabileceklerdir.*

(2) *Hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından faydalanılabilmesi için;*

a) *Uygulamadan yararlanmak isteyen mükelleflerin şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunması,*

b) *Bu faaliyetlerden kaynaklanan hasılatın tamamının elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde edilmesi,*

c) Gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine uygulamadan yararlanma hususunda yazılı olarak talepte bulunulması

şarttır. Bu bağlamda, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamının elektronik ücret toplama sistemi aracılığıyla elde edilmemesi durumunda, bu uygulamadan faydalanılamayacağı tabiidir.

...",

- "Vergiye tabi kazancın hesaplanması" başlıklı 5 inci maddesinde, "...

(6) Hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne geçen ve şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetleri yanında vergiye tabi başkaca faaliyetleri de bulunan mükelleflerce, söz konusu uygulama kapsamında bulunan ve bulunmayan faaliyetlerine ilişkin hasılat, maliyet ve gider unsurlarının ayrı ayrı izlenmesi, uygulama kapsamındaki faaliyete ait hasılat, maliyet ve gider unsurlarının, diğer faaliyetlerle ilişkilendirilmemesi ve kayıtlarının da bu ayrımı sağlayacak şekilde tutulması gerekmektedir."

açıklamasına yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; şahsınıza ait dolmuş ile yapmayı düşündüğünüz yolcu taşımacılığı faaliyetinin de "Şehir İçi Yolcu Taşımacılığı Faaliyeti" kapsamında değerlendirilmesi gerekmekte olup, bu faaliyetten elde edeceğiniz hasılatın tamamının elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde edilmemesi durumunda, hem dolmuş ile şehir içi yolcu taşımacılığından elde edeceğiniz kazanç için hem de ortağı olduğunuz ".... Adi Ortaklığından" elde edeceğiniz kazanç için hasılat esaslı kazanç tespiti usulünden faydalanmanız mümkün bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun "Hasılat esaslı vergilendirme" başlıklı 38 inci maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlendiği KDV Genel Uygulama Tebliğinin "Uygulama Kapsamına Alınanlar" başlıklı "V/A-2.5." bölümünde,

"...

Diğer taraftan, mükelleflerin bu kapsamda vergilendirilebilmeleri için münhasıran otobüsle toplu taşıma faaliyetinde bulunulması gerekmektedir. Bu faaliyetin yanında başka faaliyetleri de bulunan mükellefler bu uygulamadan faydalanamazlar.

Örnek:(Z) Şehiriçi Servis ve Taşımacılık Ltd. Şti. belediyeden aldığı ruhsat kapsamında 5 otobüsle özel halk otobüsü ile yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunmaktadır. Bunun yanında 20 adet minibüsle de (Y) Kolejine öğrenci taşıma servis hizmeti sunmaktadır. Buna göre, (Z) firması münhasıran özel halk otobüsü işletmeciliği faaliyetinde bulunmadığından hasılat esaslı vergilendirme usulünden yararlanması mümkün değildir."

açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre, ... Adi Ortaklığının ortağı ...'nın başka faaliyetinin (şahsı adına adi ortaklık faaliyetinin haricinde dolmuş ile şehir içi yolcu taşımacılığı) bulunması, söz konusu adi ortaklığın hasılat esaslı vergilendirme usulünden yararlanmasına engel teşkil etmemektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026